PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2009. gada 13. maijā *

Lieta T-136/08

Aurelia finance SA, Ženēva (Šveice), ko pārstāv M. Elmslī [*M. Elmslie*], *solicitor*, un N. Saunders [*N. Saunders*], *barrister*,

prasītāja,

pret

Iekšējā tirgus saskaņošanas biroju (preču zīmes, paraugi un modeļi) (ITSB), ko pārstāv D. Botis [*D. Botis*], pārstāvis,

atbildētājs,

par prasību par ITSB Apelāciju pirmās padomes 2008. gada 9. janvāra lēmumu lietā R 1214/2007-1 attiecībā uz prasītājas iesniegtu lūgumu par *restitutio in integrum*.

* Tiesvedības valoda — angļu.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja M. E. Martinša Ribeiru [*M. E. Martins Ribeiro*], tiesneši S. Papasavs [*S. Papasavvas*] (referents) un N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs N. Rozners [*N. Rosner*], administrators,

ņemot vērā prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2008. gada 4. aprīlī,

ņemot vērā atbildes rakstu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2008. gada 8. jūlijā,

pēc 2009. gada 21. janvāra tiesas sēdes

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Prāvas priekšvēsture

1 2000. gada 24. augustā pēc prasītājas *Aurelia finance SA* pieteikuma Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (preču zīmes, paraugi un modeļi) (ITSB) iereģistrēja vārdisko

apzīmējumu "AURELIA" kā Kopienas preču zīmi saskaņā ar grozīto Padomes 1993. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 40/94 par Kopienas preču zīmi (OV 1994, L 11, 1. lpp.).

2 2005. gada 21. novembrī ITSB atgādināja prasītājas pārstāvim jautājumos saistībā ar attiecīgo preču zīmi, ka ir iespējams pagarināt šo reģistrāciju, jo tai būtu jāizbeidzas 2006. gada 19. jūnijā. ITSB norādīja, ka šai sakarā pieteikums ir jāiesniedz un pagarinājuma nodeva ir jāsamaksā līdz 2006. gada 2. jūlijam, bet, samaksājot papildu nodevu par novēlotu maksājumu, šo termiņu var pagarināt līdz 2007. gada 2. janvārim.

3 2007. gada 22. janvārī ITSB paziņoja prasītājas pārstāvim par termiņa beigām un par preču zīmes izslēgšanu no preču zīmju reģistra, sākot no 2006. gada 19. jūnija.

4 2007. gada 5. martā prasītāja nosūtīja ITSB lūgumu par *restitutio in integrum* Regulas Nr. 40/94 78. panta izpratnē un lūdza ITSB norakstīt no tās norēķinu konta attiecīgo pagarinājuma nodevu, kā arī nodevu par *restitutio in integrum*. Šajā sakarā prasītāja paskaidroja, ka tā bija vērsusies — cita starpā saistībā ar attiecīgās preču zīmes reģistrācijas pagarināšanu — sabiedrībā, kura specializējas preču zīmju reģistrācijas pagarināšanas pakalpojumu sniegšanā (turpmāk tekstā — "specializētā sabiedrība"). Specializētā sabiedrība ir ierīkojusi datorsistēmu, kas savienota ar datubāzi, kurā ar rokām ievada dažādus datus par īpašniekiem, preču zīmēm un patentiem, kas pieteikti pagarināšanai. Ir paredzēts, ka tad, kad ir jāpagarina konkrētas preču zīmes reģistrācija, sistēma sagatavo trīs vēstules īpašniekam, tam lūdzot piekrišanu pirms pagarināšanas procesa uzsākšanas. Ja kāda no šīm vēstulēm nav sagatavota, ir jāaktivizējas drošības sistēmai, kas izdrukā un nosūta vēstules dublikātu. Tomēr aplūkojamajā lietā, tā kā kāds specializētās sabiedrības darbinieks nebija ievadījis datubāzē noteiktus datus par prasītāju, kas nepieciešami sistēmas pienācīgai darbībai, prasītājai netika nosūtīts paziņojums. Turklāt vēlāk izrādījās, ka drošības sistēma, kas bija domāta šāda veida kļūmju atklāšanai, nebija aktivēta, jo tā bija ieviesta tikai attiecībā uz patentu reģistrācijas pagarināšanu, nevis preču zīmju reģistrācijas pagarināšanu.

5 Ar 2007. gada 1. jūnija lēmumu ITSB Preču zīmju un reģistra departaments noraidīja šo lūgumu, pamatojoties uz to, ka specializētā sabiedrība nebija rīkojusies ar pienācīgu rūpību.

6 2007. gada 31. jūlijā prasītāja iesniedza apelācijas sūdzību, lūdzot atcelt minēto lēmumu un apmierināt lūgumu par *restitutio in integrum*.

7 Ar 2008. gada 9. janvāra lēmumu (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums") Apelāciju pirmā padome noraidīja šo apelācijas sūdzību, uzskatot, ka Regulas Nr. 40/94 78. pants neesot piemērojams, jo preču zīmju reģistrācijas pagarināšanas dienests, kuru izvēlējusies prasītāja, nebija rīkojies ar pienācīgu rūpību atbilstoši šīs lietas apstākļiem. Būtībā tā uzskatīja, ka specializētajai sabiedrībai būtu bijis jāierīko preču zīmju reģistrācijas pagarināšanas sistēma, kas sniegtu pareizas darbības garantijas un ietvertu uzraudzības mehānismu, kas spētu atklāt iespējamas kļūmes un anomālijas. Nepastāvot šādam mehānismam, tādas darbības kļūmes kā aplūkojamajā lietā esot paredzamas. Turklāt nav tikuši sniegti pierādījumi attiecībā uz apgalvotajiem sistēmas parametru noteikšanas testiem.

Lietas dalībnieku prasījumi

8 Prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— nodot lūgumu par *restitutio in integrum* atpakaļ ITSB atkārtotai izskatīšanai;

— piespriest ITSB atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

9 ITSB prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

10 Pamatojot savu prasību atcelt apstrīdēto lēmumu, prasītāja izvirza vienīgo pamatu, kas saistīts ar Regulas Nr. 40/94 78. panta pārkāpumu.

11 Pirmkārt, prasītāja pārmet Apelāciju padomei, ka tā apstrīdētā lēmuma 12. punktā ir uzskatījusi, ka rūpības pienākuma ievērošanu šajā gadījumā esot bijis jāizvērtē saistībā ar preču zīmju reģistrācijas pagarināšanas dienestu, kuram prasītāja bija deleģējusi uzdevumu pagarināt attiecīgās preču zīmes reģistrāciju. Prasītāja uzskata, ka novērtējums būtu bijis jāveic saistībā ar pašu prasītāju vai pat tās pārstāvi. Tā norāda, ka tā ir ierasta prakse — deleģēt administratīvus uzdevumus, tādus kā preču zīmju

reģistrācijas pagarināšana, specializētajiem uzņēmumiem un ka līdz ar to rūpības pienākums ir jāuzskata par izpildītu, ja tikusi izvēlēta kvalificēta un pieredzējusi persona.

12 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 40/94 78. panta 1. punktu "[Kopienas preču zīmes īpašniekam] [..], [kas], neskatoties uz to, ka ir veikti visi nepieciešamie pasākumi [ir rīkojies ar pienācīgu rūpību] atbilstoši apstākļiem, nav [spējis] iekļauties [ITSB] noteiktajā termiņā, pēc [tā] lūguma atjauno [tā] tiesības, ja, attiecīgo termiņu neievērojot, atbilstoši šīs regulas noteikumiem rodas tiešas sekas, kas izraisa kādu tiesību [..] zaudējumu".

13 No šīs normas izriet, ka *restitutio in integrum* ir pakļauta diviem nosacījumiem, proti, pirmkārt, ka attiecīgā persona ir rīkojusies ar pienācīgu rūpību atbilstoši apstākļiem un, otrkārt, ka apstākļa, ka šī persona nav ievērojusi attiecīgo termiņu, tiešas sekas ir kādu tiesību zaudēšana vai kādas iespējas izmantot tiesību aizsardzības līdzekli zaudēšana (Pirmās instances tiesas 2006. gada 6. septembra rīkojums lietā T-366/04 *Hensotherm*/ITSB — *Hensel* ("HENSOTHERM"), Krājumā nav publicēts, 48. punkts).

14 No minētās normas arī izriet, ka rūpības pienākums pirmām kārtām gulstas uz preču zīmes īpašnieku. Tātad, ja īpašnieks deleģē administratīvus uzdevumus saistībā ar preču zīmes reģistrācijas pagarināšanu, tam ir jānodrošina, ka izraudzītā persona sniedz nepieciešamās garantijas, kas ļauj pieņemt, ka minētie uzdevumi tiks izpildīti pienācīgi.

15 Turklāt ir jāpieņem, ka šo uzdevumu deleģēšanas dēļ izraudzītajai personai — pilnīgi tāpat kā īpašniekam — ir saistošs minētais rūpības pienākums. Tā kā izraudzītā persona rīkojas īpašnieka vārdā un labā, tās rīcība ir jāuzskata par īpašnieka rīcību. Līdz ar to Apelāciju padome pareizi ir uzskatījusi, ka esot jāpārbauda, vai specializētā sabiedrība bija rīkojusies ar pienācīgu rūpību atbilstoši apstākļiem.

16 Tiktāl, ciktāl prasītāja atsaucas uz valsts tiesu un apelāciju padomju praksi, kas pēc tās apgalvojumiem esot atšķirīga, attiecībā uz pasta pakalpojumu sniedzēju pieļautām kļūdām un Regulas Nr. 40/94 47. panta 1. punkta interpretāciju, ir jāatgādina, pirmkārt, ka Kopienas preču zīmju režīms ir autonoma sistēma un, otrkārt, ka Apelāciju padomju lēmumu tiesiskums ir jāvērtē vienīgi uz Regulas Nr. 40/94 pamata, ievērojot tās interpretāciju Kopienu tiesā, nevis pamatojoties uz šo padomju iepriekšējo lēmumu pieņemšanas praksi (Pirmās instances tiesas 2008. gada 12. marta spriedums lietā T-128/07 *Suez*/ITSB ("Delivering the essentials of life"), Krājumā nav publicēts, 32. punkts).

17 Otrkārt, prasītāja pārmet Apelāciju padomei, ka tā esot pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka prasītājai vai pat tās pārstāvim būtu bijis jāpārrauga preču zīmju reģistrācijas pagarināšanas dienests, kuru tā bija izraudzījusi. Prasītāja uzskata, ka ne tai pašai, ne tās pārstāvim nebija jāpārrauga darbs uzņēmumā, kurš specializējas preču zīmju reģistrācijas pagarināšanas jautājumos.

18 Šajā sakarā ir jānorāda, ka pretēji prasītājas apgalvojumiem Apelāciju padome apstrīdētā lēmuma 15. punktā nav uzskatījusi, ka prasītājai vai tās pārstāvim būtu bijis jāpārrauga minētais dienests. Apelāciju padome tikai norādīja, ka uzņēmuma, kas specializējas preču zīmju reģistrācijas pagarināšanas jautājumos, ierīkotajai sistēmai būtu bijis jāsniedz pietiekamas garantijas attiecībā uz pienācīgu darbību, ietverot pārraudzības mehānismu, kas ļautu atklāt un labot jebkādu iespējamo kļūmi, kas rastos tādēļ, ka dienesta darbinieki vai pati datorsistēma nepareizi pārvalda datnes.

19 Treškārt, prasītāja uzskata, ka Apelāciju padome ir nepareizi uzskatījusi, ka rūpības līmenis, kas prasīts saistībā ar preču zīmju reģistrācijas pagarināšanu, ir vienāds vai augstāks par to, ka prasīts saistībā ar preču zīmju reģistrācijas pieteikšanu. Prasītāja norāda, ka šim līmenim ir jābūt zemākam, jo preču zīmju reģistrācijas pagarināšanas process ietver tikai administratīvā rakstura uzdevumus, kuriem nav nepieciešama pieredze preču zīmju tiesību interpretēšanā — atšķirībā no preču zīmju reģistrācijas pieteikšanas, kurā iesaistīti juridiskā rakstura uzdevumi un ko līdz ar to uztic speciālistiem šajā jomā. Tāpat prasītāja uzskata, ka ir jāņem vērā patentu tiesību

konteksts, kurā ticis konstatēts, ka rūpības līmenis, kas nepieciešams profesionāliem speciālistiem, nav prasīts no palīgiem, kuriem nav tāda paša zināšanu līmeņa.

20 Šajā sakarā ir jāuzskata, ka nepieciešamais rūpības līmenis nav atkarīgs no pildāmo uzdevumu rakstura — administratīva vai juridiska. Ja tiktu atzīta prasītājas ierosinātā atšķirība starp juridiskiem un administratīviem uzdevumiem, tad jebkāda procesuālā termiņa neievērošana varētu tikt pasniegta kā administratīvā rakstura aizmāršība, kas ļautu nolaidīgiem lūgumu iesniedzējiem visos gadījumos izmantot samazinātas prasības attiecībā uz rūpības līmeni, kā uz to pareizi norādījis ITSB. Katrā ziņā Regulas Nr. 40/94 78. pantā nav paredzēta šāda atšķirība, bet gan ir prasīts, lai rīkotos ar pienācīgu rūpību atbilstoši “apstākļiem”.

21 Turklāt, pat ja pieņemtu, ka Regulas Nr. 40/94 78. pants ir bijis izstrādāts, pamatojoties uz patentu tiesībās piemērojamo modeli, nekas nenorāda uz to, ka šo divu normu interpretācijai ir jābūt vienādai, jo attiecīgās intereses šajās divās jomās var atšķirties. Patentu tiesību juridiskais konteksts ir cits, un patentus regulējošo tiesību normu mērķis ir reglamentēt procedūras, kas atšķiras no tām, kuras piemērojamas preču zīmju jomā.

22 Šajā sakarā ir arī jānorāda, ka likumdevējs ieviesa Regulā Nr. 40/94 78.a pantu, kura 1. punktā pusēm ir atļauts — noteiktu termiņu neievērošanas gadījumā — panākt to tiesību atjaunošanu bez pienākuma pierādīt, ka tās ir rīkojušās ar pienācīgu rūpību atbilstoši apstākļiem. Tas, ka saskaņā ar minētās normas 2. punktu likumdevējs termiņa, kas attiecas uz preču zīmju reģistrācijas pagarināšanu, neievērošanu tieši atstāja minētās regulas 78. panta piemērošanas jomā, liecina par likumdevēja gribu uz to attiecināt minētā panta 1. punktā paredzēto vispārējo rūpības pienākumu, kā uz to pareizi norādījis ITSB.

23 Ceturtkārt, prasītāja norāda, ka Regulas Nr. 40/94 78. panta 6. un 7. punkta mērķis ir aizsargāt trešās personas, kas ir labticīgi laidušas preces tirdzniecībā vai sniegušas pakalpojumus, izmantojot identisku vai līdzīgu apzīmējumu, laika periodā starp tiesību

zaudējumu attiecībā uz Kopienas preču zīmi un publikāciju par šo tiesību atjaunošanu. Prasītāja uzskata, ka šī aizsardzība nozīmē, ka Regulas Nr. 40/94 78. panta 1. punktā prasītais rūpības līmenis ir zemāks par līmeni, kas izmantots apstrīdētajā lēmumā.

24 Šajā sakarā ir jāuzsver, ka kritērijs par "pienācīgu rūpību atbilstoši apstākļiem" ir norādīts Regulas Nr. 40/94 78. panta 1. punktā, kurā ir izklāstīti nosacījumi, ar kuriem apmierina lūgumu par *restitutio in integrum*. Savukārt Regulas Nr. 40/94 78. panta 6. un 7. punkts ir piemērojami tikai tad, kad lūgums par *restitutio in integrum* ir apmierināts, un to mērķis ir aizsargāt trešo personu, kas rīkojušās labticīgi, intereses. Līdz ar to Regulas Nr. 40/94 78. panta 6. un 7. punktam nav nekādas nozīmes, nosakot tās pašas regulas 78. panta 1. punktā prasīto rūpības līmeni.

25 Piektkārt, prasītāja norāda, ka Apelāciju padome esot pieļāvusi kļūdu tai iesniegto pierādījumu novērtējumā un līdz ar to nepareizi noraidījusi lūgumu par *restitutio in integrum*. Tā uzskata, ka specializētās sabiedrības izmantotā sistēma atbilst prasībām, kas izklāstītas ITSB norādījumos, kuru 6.2.3. punktā termins "pienācīga rūpība atbilstoši apstākļiem", kas minēts Regulas Nr. 40/94 78. panta 1. punktā, ir interpretēts kā "uzturēt iekšējo termiņu kontroles un uzraudzības sistēmu, kas visumā izslēdz nejaušu to neievērošanu". Prasītāja uzskata, ka vārds "visumā" nozīmē, ka izņēmuma rakstura kļūdas dod pamatu *restitutio in integrum*. Aplūkojamajā lietā sistēmas nepareizu darbību izraisīja tas vien apstāklis, ka specializētās sabiedrības darbinieks izņēmuma kārtā nebija ievadījis nepieciešamos datus. Turklāt prasītāja norāda, ka ne minētajos norādījumos, ne Regulas Nr. 40/94 78. pantā, ne arī judikatūrā nav prasīts ierīkot informācijas sistēmas kontroles mehānismu, tādu kā mehānisms, kas ieviests attiecībā uz patentiem, jo informācijas sistēma pati par sevi visumā nodrošina termiņu ievērošanu, pat ja šāds mehānisms nepastāv.

26 Šajā sakarā ir jāuzskata, ka ar vārdiem "pienācīga rūpība atbilstoši apstākļiem", kas minēti Regulas Nr. 40/94 78. panta 1. punktā, tiek prasīts ierīkot iekšējo termiņu kontroles un uzraudzības sistēmu, kas visumā izslēdz nejaušu to neievērošanu, kā tas ir

paredzēts ITSB norādījumos. No tā izriet, ka tikai notikumi, kuriem ir izņēmuma raksturs un kas tātad nav paredzami atbilstoši esošai pieredzei, var būt pamats *restitutio in integrum*.

27 Aplūkojamajā lietā, tā kā specializētā sabiedrība ir ierīkojusi termiņu atgādināšanas datorsistēmu, pienācīga rūpība atbilstoši apstākļiem nozīmēja, pirmkārt, ka šīs sistēmas vispārējai koncepcijai ir jānodrošina termiņu ievērošana un, otrkārt, ka šai sistēmai ir jāsniedz iespēja atklāt un labot jebkādu paredzamo kļūmi specializētās sabiedrības darbinieku uzdevumu izpildes gaitā, kā arī datorsistēmas darbībā un, treškārt, ka specializētās sabiedrības darbiniekiem, kas ievada nepieciešamos datus un izmanto šo sistēmu, ir jābūt atbilstošā veidā apmācītiem, ir jāpārbauda savas operācijas un ir jābūt uzraudzītiem.

28 Pat ja pieņemtu, ka termiņu atgādināšanas datorsistēmas koncepcija visumā nodrošina termiņu ievērošanu, Apelāciju padome pareizi ir uzskatījusi, ka nevar izslēgt cilvēku kļūdas, ievadot informāciju, pat tad, ja darbinieki ir atbilstošā veidā apmācīti, instruēti un uzraudzīti. Cilvēku kļūdas, ievadot informāciju, nevar uzskatīt par izņēmuma rakstura vai neparedzamiem notikumiem. Līdz ar to minētajai sistēmai ir jāparedz mehānisms šādu kļūdu atklāšanai un labošanai. Tā kā šāds mehānisms nebija ierīkots, Apelāciju padome pareizi ir secinājusi, ka nav bijis ievērots pienākums rīkoties ar pienācīgu rūpību atbilstoši apstākļiem.

29 Tādējādi lūgums atcelt apstrīdēto lēmumu ir jānoraida.

30 Šajos apstākļos ir jānoraida vienlīdz prasītājas izvirzītā pamata otrā daļa, ar kuru Pirmās instances tiesu lūdz nodot lūgumu par *restitutio in integrum* atpakaļ ITSB atkārtotai izskatīšanai, un tātad arī visa prasība kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

31 Atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums nav labvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar ITSB prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (astotā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) *Aurelia finance SA* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2009. gada 13. maijā.

[Paraksti]